

Motion till riksdagen 2005/06: MJ34

av Sverker Thorén m.fl. (fp, m, kd, c)
med anledning av skr. 2005/06:126

Strategiska utmaningar – En vidareutveckling av svensk strategi för hållbar utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skrivelsens funktion och en förändrad hantering av uppföljningen av regeringens arbete i fortsättningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en vision för hållbar utveckling.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändringar i huvudindikatorer och redovisade indikatorer för en hållbar utveckling.

Skrivelsens funktion

Riksdagen har tidigare beslutat att regeringen årligen för riksdagen skall presentera en redogörelse för arbetet med hållbar utveckling. Kvalitén och inriktningen på dessa skrivelser har varierat kraftigt över åren, vilket gör det svårt att följa hur utvecklingen mot ett hållbart samhälle fortskrider. Vi välkomnar därför att regeringen nu presenterar ett antal indikatorer för hållbar utveckling. I och med att arbetet nu får en fastare struktur är det inte längre nödvändigt för riksdagen att genom en särskild skrivelse från regeringen följa upp arbetet årligen. Det finns en risk att med nuvarande hantering arbetet med hållbarhetsfrågor förfaller till slentrian. Vi anser istället att regeringen bör göra en större uppföljning av utvecklingen varje mandatperiod men att utvecklingen av nyckelindikatorer presenteras årligen som ett underlag för budgetarbetet. Vi ser en fördel med att nyckelindikatorerna presenteras i samband med budgeten. De kan då användas som en del av underlaget för ett årligt politiskt strategiskt instrument och kan därmed påverka politiken i en hållbar riktning på ett annat sätt än vid en pliktskyldigt redovisad skrivelse. Vi anser dock att en redovisning av läget i en skrivelse per mandatperiod har

Fel! Okänt namn på

som funktion att ge riksdagen underlag i dess arbete med att granska regeringens arbete samt att debattera politikens inriktning på kort och lång sikt.

Vision för en hållbar utveckling

Regeringen ger i skrivelsen sin vision för en hållbar utveckling. Vi känner en viss oro för att miljöperspektivet i denna vision är ganska svagt. Vi i Allians för Sverige vill i vår vision för ett hållbart samhälle uppgradera miljöaspekterna och generationsperspektivet.

En viktig uppgift i all politisk verksamhet är att främja en hållbar utveckling. Ett långsiktigt hållbart samhälle är ett samhälle där ekonomisk och social utveckling förenas med god miljö. Aktuella behov tillgodoses utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras.

För oss är grunden för ett hållbart samhälle att människor, var och en, vill och kan ta ansvar för sina liv. Det ansvaret gäller naturligtvis inte bara den egna personen utan också konsekvenserna för andra människor och kommande generationer. Vi är alla förvaltare av jorden, och det är varje individs skyldighet att ta ansvar för sin livsstil och gemensamt med andra vända de negativa trenderna.

I ett socialt och ekonomiskt hållbart samhälle har varje individ möjligheten att försörja sig själv. Tillgången till arbete ger inte bara ekonomisk trygghet och oberoende för individen – det ger också en delaktighet i en social gemenskap.

Det finns vissa grundläggande villkor för att ett hållbart samhälle skall kunna uppnås. Den enskilt viktigaste förutsättningen är en väl fungerande demokrati men flera andra villkor måste uppfyllas. De mänskliga fri- och rättigheterna och demokratin måste ständigt återerövas och försvaras. I demokratibegreppet ligger också behovet av ett fungerande rättssystem både vad gäller skyddet av individens rättigheter och samhällets möjligheter att skydda individen mot brott. Rättsväsendet är den främsta garanten för trygghet mot våld och brott, och det är en av statens mest grundläggande uppgifter att tillse att det fungerar.

Vi tror på skyddet av äganderätten som en del av arbetet för ett hållbart samhälle. I ett hållbart samhälle kombinerar man rätten till ägandet med ansvaret att förvalta det man äger. Äganderätten och förvaltaransvaret går hand i hand. Förvaltarskapet gäller såväl de personliga resurserna och de materiella värdena som miljö- och naturresurser.

Vi tror att frihandel är en av grunderna för att uppnå en hållbar värld. Frihandel har alltid visat sig vara viktigast för de allra fattigaste, och fattigdomsbekämpning är en av de viktiga vägarna till ett hållbart samhälle. Kopplingen mellan miljöförstöring och fattigdom har många olika sidor. Fattiga människor är mer sårbara för miljöförstöring eller olika typer av föroreningar. Fattigdom kan dessutom vara en bidragande orsak till miljöförstöring.

Vi tror på att varje generation skall betala sina kostnader. En hållbar ekonomi kräver att varje generation tar sitt ansvar.

Fel! Okänt namn på

Vi tror på det personliga ansvaret. Hållbarhet kan inte beslutas fram av politiska system utan måste vara en del av varje individs vardagliga beslut.

Vi tror på att teknikutveckling, tillväxt och företagande är förutsättningar för ett bättre och hållbarare samhälle. Vikten av att få med näringslivet i arbetet med hållbar utveckling är stor. Företagaren/entreprenören är bra på nytänkande och detta skall vi dra nytta av. Ett miljöanpassat näringsliv är en viktig förutsättning för att ställa om Sverige till ett ekologiskt hållbart samhälle. Den miljödrivna utvecklingen inrymmer en enorm potential, både för miljön och den ekonomiska tillväxten. I dag byggs inte alltid samhället med dessa viktiga förutsättningar som grund. Det finns ett antal system som ibland försvårar möjligheterna att bygga ett hållbart samhälle. Vi anser att det är viktigt att undanröja sådana systemfel. Ett hållbart samhälle når vi endast i samarbete mellan individer, familjer, organisationer, företag, olika politiska nivåer och nationer.

Kommentarer till skrivelsen

Regeringen presenterar ett antal indikatorer för hållbar utveckling. Dessa presenteras i tabellen nedan med regeringens bedömning avseende utvecklingen inom de olika indikatorerna.

Huvudindikatorer för hållbar utveckling.

Huvudindikator	Indikatorer	Trend
HÄLSA	1. Medellivslängd	Positiv
	2. Våld	Varken positiv eller negativ
HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	3. Energieffektivitet	Positiv
	4. Investeringar	Varken positiv eller negativ
EKONOMISK UTVECKLING	5. Sysselsättningsgrad	Varken positiv eller negativ
	6. Offentlig skuld	Positiv
	7. Tillväxt	Positiv
SOCIAL SAMMANHÅLLNING	8. Ekonomisk utsatthet	Negativ
	9. Demografisk försörjningsbörda	Negativ
MILJÖ OCH KLIMAT	10. Växthusgaser	Varken positiv eller negativ
	11. Farliga ämnen	Positiv
GLOBAL UTVECKLING	12. Bistånd	Positiv

Vi anser att det är bra att ta fram denna typ av tydliga indikatorer. Det gör det lättare att på ett systematiskt sätt följa upp om utvecklingen går mot ett hållbarare samhälle.

Vi anser dock att man bör lyfta upp barns och ungdomars situation som en huvudindikator och här redovisa framför allt tre indikatorer: Antalet ungdomar som lämnar grundskolan med gymnasiekompetens, ungdomsarbetslösheten samt brott mot barn under 16 år. En indikator som speglar barns och

Fel! Okänt namn på

ungdomars psykosociala situation bör också övervägas. Vi anser att regeringen också i sitt material borde ta med fler indikatorer när det gäller miljön, bland annat indikatorn för biodiversitet.

När det gäller global utveckling vill vi påpeka att bistånd framför allt är ett medel, inte en indikator på hur utvecklingen fortgår. Handelsindikatorer och fattigdomsindikatorer ger troligen en mer rättvisande bild av om den globala utvecklingen går i en hållbar riktning.

Utvecklingen när det gäller den sociala sammanhållningen är mycket oroande. Vi vill se en annan politik än den regeringen för på detta viktiga område. En politik baserad på arbetslinjen. Det är framför allt arbete och egenförsörjning som kan bryta den negativa utvecklingen med ett allt mer segregerat Sverige.

När det gäller beskrivningen av de olika åtgärder som anses falla inom ramen för arbetet för en hållbar utveckling, finns rader av avlämnade och kommande propositioner, skrivelser, utredningar och ståndpunkter angivna. Vi kommer naturligtvis att ta ställning till dessa i de sammanhang och vid de tidpunkter det blir aktuellt. I de delar där regeringen redan lämnat sina förslag till riksdagen hänvisar vi till ställningstaganden som gjorts i olika motioner och andra ställningstaganden i samband med riksdagsbehandlingen.

Vi vill i detta sammanhang påpeka det olyckliga i att regeringen i ett antal fall inte genomfört riksdagens beslut. Det gäller bland annat inrättandet av en hållbarhetskommision och förändringar i miljömålen vad avser klimatpolitiken. För en fungerande och hållbar demokrati krävs att regeringen genomför av riksdagen fattade beslut.

Stockholm den 6 april 2006

Sverker Thorén (fp)

Lars Lindblad (m)

Claes Västerteg (c)

Lennart Fremling (fp)

Jan Andersson (c)

Anita Brodén (fp)

Marie Wahlgren (fp)

Sven Gunnar Persson (kd)

Catharina Elmsäter-Svärd (m)

Björn von der Esch (kd)

Bengt-Anders Johansson (m)

Cecilia Widegren (m)